

Združenie občanov miest a obcí Slovenska

VÝROČNÁ SPRÁVA

2021

„Kto si myslí, že mu slobodu druhí vybojujú, ten jej nie je hodný.“

Milan Rastislav Štefánik

Príhovor predsedu OZ ZOMOS

Milí členovia, vážené dámy a páni,

v minulom roku som dúfal, že sa situácia spôsobená pretrvávajúcim ochorením COVID-19 upokojí. Nestalo sa tak a podobné okolnosti nás sprevádzali aj v dani v slovenskej samospráve v roku 2021.

Časté zmeny vo vyhláškach vydaných Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky si opakovane interpretovali niektorí predstavitelia samosprávy po svojom. Najčastejším prejavom tohto správania bolo nezákonné vylúčovanie verejnosti zo zasadaní obecných zastupiteľstiev.

V súvislosti s proklamovanou ideou novozvoleného generálneho prokurátora o nových vetroch v prokuratúre však musím konštatovať sklamanie z rozhodovacej činnosti okresných prokuratúr práve vo veciach nezákonného vylúčovania verejnosti z rokovaní orgánov samosprávy, ako sme zaznamenali opakovane hlavne v obciach, kde sa prítomnosť verejnosti javila ako neželaná.

Opatrenia hygienikov v súvislosti s ochranou zdravia nám aj v tomto roku bránili v stretávaní sa vo väčších skupinách, resp. absolvovať pokračovanie klasickej ZOMOS tour. Hlavnou líniou našej práce je však stále poradenstvo aktivistom a poslancom v obciach. Či už prostredníctvom právnej poradne, alebo telefonicky. Podarilo sa nám navštíviť viacero zastupiteľstiev, kde sme sa aktívne

zúčastnili, či strávili čas pred rokovacou miestnosťou a domáhali sa vstupu.

V dvoch prípadoch sme riešili podobnú situáciu, kedy v obci zanikol mandát starostu smrťou starostu. V oboch bolo odovzdávanie a preberanie problematické. Napokon však zákonný stav nastal a v oboch prípadoch už obe obce riadne fungujú.

Oslovili nás a pre metodickú pomoc pri organizácii a priebehu referenda o odvolaní starostu poslancami a aktivistami z obce Podhorany v okrese Prešov. Referendum prebehlo zákonným spôsobom.

V máji 2021 sme získali rozsudok okresného súdu, kde právne zastúpenie nezákonne zbavených poslancov obecného zastupiteľstva starostom viedol náš člen, pán Mgr. Marián Seman a kde súd rozhodol o dlho rôzne interpretovanom počítaní jednoročnej lehoty neúčasti poslanca na rokovaní obecného zastupiteľstva. Mandát poslanca, ktorý sa na nás obrátil ostal zachovaný.

ZOMOS bol aj v roku 2021 súčasťou projektu Európskej únie v jej nadstavbovej časti, ktorá sa venuje strategickému plánovaniu a budovaniu lokálnych kapacít pre efektívne financovanie samospráv.

Rozhodne môžeme konštatovať, že stav slovenskej samosprávy je v prevažnej miere veľmi dobrý, to dokazuje aj efektívne zvládnutá účasť samosprávy na samotnom manažovaní priebehu pandémie. Veríme, že negatívnych príkladov z praxe samosprávy bude ubúdať. Už tradične každoročne hľadáme, vyhodnocujeme a oceňujeme transparentné obce ocenením ceny ZOMOS. V tomto roku sme ocenili obec Valča a aj týmto im srdečne gratulujem.

Ďakujeme všetkým tým, ktorí svojimi skutkami ale aj radami robia slovenskú samosprávu transparentnou a otvorenou svojim občanom.

Peter Uhlár, predseda OZ ZOMOS

My, ZOMOS

V tomto roku sa opakovala situácia, ktorá nám umožnila málo osobných stretnutí. Táto skutočnosť nepridáva na motivácii a preto aj tie občasné výjazdy, či októbrové stretnutie v Lúčkach boli na nezaplatenie. Prinieslo okrem iného aj zmenu v zložení správnej rady, kam nastúpila Zdenka Meňhartová so Záhorskej Novej Vsi. Rok 2022 je volebný pre všetky funkcie a tak aj príležitosť prejavíť sa. Aktívna práca so sebou prináša mnohé obmedzenia v osobnom živote a nie veľa úspechov. Stále však veríme, že pomáhame iným rásť a budujeme novú generáciu komunálnych politikov. Otvorených, poctivých a so srdcom, ktoré bije pre komunitu. Stretnutia s ľuďmi nás o tom pomaly, ale isto utvrdzujú. Aj dúfame, že sa objaví nová generácia ZOMOS-pozitív.

Aktivity

Medzi naše základné činnosti patrí práca priamo v obciach. K náročnejším situáciám určite patrili obce Horná Streda a Rokycany, kde prišli o starostu a mandát preberali poslanci. Do práce sa zapojili aj naši právnici. Rovnako, ako v obci Čierne Kláčany, kde Marián Seman zastupoval poslanca, ktorý nezákonne prišiel o mandát. V obci Podhorany v okrese Prešov sme boli účastní na celom procese referenda. Zaujímali sme sa aj o dianie v obciach Vinné a Nová Kelča. Obe sú v blízkosti rekreačných oblastí pri vodných nádržiach a spoločným menovateľom v oboch obciach je tlak developerov na samosprávy pri získavaní lukratívnych pozemkov a s tým spojené útoky hlavne na inštitút osobitného zreteľa pri prevodoch obecného majetku. Medzi naše dlhodobé projekty patrí aj obec Nový Tekov, kedy sme spolu s poslancami vypracovali viaceré podania a aj účasťou na OZ sa snažíme, aby bol otvorený priestor na rokovanie. Aj tu je za nosným problémom developer. Okrajovo môžeme spomenúť aj Belú nad Cirochou, Trenčiansku Teplú, Haluzice, Žitavany, Kálnicu, Pohranice a mnohé iné samosprávy. V časti z nich poskytujeme rady aj štatutárom, čo berieme ako dobrý signál o našej objektívnosti. Zodpovedali sme aj na množstvo jednorázových otázok z právnej poradne a nie je deň, keď nepríde aspoň jeden krátky dotaz. Aj preto veríme, že naša práca má stále zmysel.

Snáď o tom hovorí aj Cena ZOMOS, ktorú sme odovzdávali priamo vo Valči pani starostke a tak trochu sme ju ukrátili o ceremoniál, ktorý býva síce jednoduchý, ale predsa len so sebou prináša príležitosť stretnúť sa.

V tomto roku pokračujeme v novom projekte v spolupráci s Radou Európy a Ministerstvom vnútra SR. Tentokrát je jeho téma rozdelená na dve časti – implementácia nástroja na vypracovanie kvalitnejších PHRSR a nástroj na porovnávanie sa obcí medzi sebou vo využívaní možností, ktoré im dávajú naše zákony na efektívne finančné riadenie obce.

Stále sa dá zapojiť do monitoringu transparentnosti, alebo si prejsť e-Learning. Funguje tiež právna poradňa, kde na vaše otázky odpovedajú traja špecializovaní právnici. Zorganizovali sme online školenie týkajúce sa e-governmentu v spolupráci s Erikou Kusyovou. Výnimočná účasť potvrdila, že táto forma je výborná a budeme sa snažiť ďalej v tom pokračovať a vzdelávať, čo je našou hlavnou úlohou. Rok 2021 priniesol so sebou aj únavu z množstva práce a tým aj potrebu posilniť naše rady o aktívnych členov ochotných deliť sa o svoje vedomosti s skúsenosti. Veríme, že sa nám tento cieľ v roku 2022 podarí naplniť.

Hospodárenie a jeho výsledky

Hospodárenie OZ ZOMOS v r. 2021 bolo porovnateľné s rokom 2020. Príjem predstavovali dary, členské, asigovaná daň, finančné prostriedky získané z projektu „GOOD GOVERNANCE PRINCIPLES IN SLOVAKIA - PHASE II, ktorý je podporený Radou Európy. Rastúci trend mali opätovne prostriedky z asigovanej dane. Naopak, dary od členov a sympatizantov sa znížili. Pravdepodobne z dôvodu, že portál Dobrá krajina ukončil činnosť a v združení nie je osoba, ktorá by sa zaoberala fundrisingom.

Príjmy

▪ z členského	1 400 €
▪ priame dary od členov a sympatizantov	446,90€
▪ z 2 % zaplatených daní	1430,47 €
▪ Príjmy z grantu CoE	47.150,40 €
Spolu	50 427,77 €

Výdavky

▪ Zásoby	0 €
▪ Služby	19 181,43 €
▪ prevádzková réžia	808,65 €
▪ mzdy, poistné a príspevky	4270,62 €
Spolu	24 260,70 €

Daňové priznanie a účtovná závierka

Rozdiel medzi príjmami a výdavkami roku 2020 je 26.167,07€. Zostatok na účte k 31. 12. 2021 bol 68.451,54€. Časť týchto financií sú nezúčtované prostriedky z projektov, ktoré budú v roku 2022 vrátené ako nevyčerpané a časť financie na projekt, ktorý prechádza z roku 2021 do roku 2022. OZ ZOMOS v roku 2021 nevykonávalo podnikateľskú činnosť a nemalo zdaňované príjmy.

Kontakty

Predseda

Peter Uhlár predseda@zomos.sk

Správna rada

Zdenka Meňhartová zdenka3333@gmail.com

Ivan Rončák ironcak@hotmail.com

Vladimír Sloboda vladimir.sloboda@zomos.sk

Milena Veresová tajomnik@zomos.sk

Lucia Vidanová lucia.vidanova@gmail.com

Revízor

Dušan Chrastina chrastina.vrutky@gmail.com

Tajomník

Milena Veresová tajomnik@zomos.sk

Združenie občanov miest a obcí Slovenska

Slovenská 49, 080 01 Prešov

IČO: 42 202 680

E: mail: predseda@zomos.sk

Web: www.zomos.sk